

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-ик-н Христо Маринов Иванов ВСУ „Черноризец Храбър”
на дисертационния труд на Мирослав Ченковский, PhD

на тема **„ИКОНОМИЧЕСКО-ОРГАНИЗАЦИОННИТЕ УСЛОВИЯ
НА ФУНКЦИОНИРАНЕ И РАЗВИТИЕ НА ПОЛСКИТЕ ЗДРАВНО
ВЪЗСТАНОВИТЕЛНИ КУРОРТИ“**,

представен за придобиване на научна степен „доктор на науките”
научно направление 3. 7 „Администрация и управление в
икономиката”

докторска програма „Организация и управление извън сферата на
материалното производство“

1. Актуалност и значимост на разработения научен проблем

На съвременното липсват в цялост методи и процедури, чрез които да се моделират процесите за функциониране и развитие на полските курорти. В предоставения за рецензиране материал е определена **актуалността и значимостта** на дисертацията чрез предлагането на нова икономическа и юридическа организация за полските здравно възстановителни курорти.

Избраната тема е свързана с проблема на здравния туризъм, който е приоритет на предлаганите от Полша туристически продукти (*изследвани са 45 общини със статут на национални курорти и няколко селски кметства със същия статут*). Страната се нарежда на едно от първите места в Европа от гледна точка по броя на минералните извори. Това представлява здравно възстановителните курорти като туристическа атракция, когато става въпрос за конкуренцията за привличане на чуждестранни туристи. Анализираният проблем е точно оценен към момента на решаването му. В тази конкуренция е важно да се разграничат различните здравно възстановителни курорти, което създава благоприятни условия за посрещане на разнородни група от туристи. Курортите в Полша са разположени предимно в най-атраktivните туристически зони в живописни географските местности. Предлага се те да бъдат изградени съобразно многофункционалния модел.

Чрез разработването на темата автора предвижда да се формира систематизирана информационна база за предлаганият специфичен туризъм. Базата е предвидено да служи за точно определяне на вероятностите при появяването и развитието на проблемите на туризма в Полша. Конкретизирани са, както мястото и приоритетите за реакция, така и йерархията на мениджърът съобразявайки се с външно- и вътрешното прилагане на нова организация. По представения от автора дисертационен труд се установи липсата на подобни разработки. Констатирах пълно съответствие на предложената ни от автора тема на дисертационния труд със съдържанието на представената разработка. В труда се съдържат нови методи и процедури, чрез които се моделират процесите за разрешаване на организационните проблеми на туристическия здравно оздравителен бизнес в икономическата и юридическата организационни сфери. Методиката на изследването е правилно избрана.

Посочени са достатъчно на брой факти и анализи за доказването ѝ. Направените в съответните раздели изводи считам, че са удачни, приложими и с необходимия ефект за подобряване на състоянието на туристическия бизнес в Полша.

2. Обща характеристика и структура на дисертационния труд

Предметът на изследването обхваща оценката на обществените отношения за адаптиране към динамичните промени на пазара, които се провеждат в областта на функционирането на полските курорти.

Обект на изследването са икономическите и юридическите организационни решения за подобряване на функционирането на полските курорти, както и оперативните и организационни способности в стратегическо планиране и управление на курортите.

Целта е правилно формулирана. Тя определя какви икономически решения и организационни мерки ще стимулират ефективното функциониране на полските курорти в условията на силната конкуренция в рамките европейския пазар на туристическо-здравно възстановителни курорти.

Изборът на темата определя изследователските задачи съобразявайки се със следните обстоятелства:

Първа задача: Здравната община е община, района или част от него с даден статут на минерални бани по начина, определен в Закона за здравното лечение, минерални извори и зоните за защита на минерални бани и здравните общините от 28 юли 2005 година.

Втора задача: Ключовата част от законодателството, са дефинирани правила за минералните извори, относно регламентирани процедури за минерални бани и зони за защита на общини които имат минерални бани;

Трета задача: Функционирането на минерални бани зависи подзаконово нормативна база изработена от общините;

Четвърта задача: До 2005 г. общините заплащат работните места за сметка на местно самоуправление със средства от своя бюджет, за да поддържа инфраструктурата на минералните бани, както и други дейности, свързани с експлоатацията на здравно възстановителните курорти.

Обхвата на Дисертацията има теоретическо-емпиричен характер.

Това е икономическата и юридическата организация, която стимулира конкурентоспособността на полските здравно възстановителни курорти, която е ограничена до оценката на икономическите инструменти и разпоредби в националните и европейските правителствени документи, директиви и закони. Оценка на текущите и прогнозираните решения и промени в законодателството се в отчита краткосрочен и дългосрочен план.

Изследователската хипотеза

Предлага се, че предложените ефективни икономически инструменти и правни регламенти, стимулират функционирането и развитието организацията на полските здравно-възстановителни курорти, в условия на силна конкуренция от европейския пазар на туристически и здравни услуги. Хипотезата предполага и отговор на девет теоретико-практически въпроси.

Ограничителните условия поставени от докторанта са:

-ограничаване или пълна забрана на конкретна икономическа дейност в общините;

-необходимост от споразумение за ползването на сгради в здравния център(договаряне въз основа на решението с Министъра на

здравеопазването и Миньорския Съвет, при липса на текущ устройствен план);

-забрана за използване на определени инвестиции в здравно възстановителните курорти;

-изпълнение на скъпоструващи изследвания, свързани с изискванията на геолошко и минно законодателство, защита на зелени зони и опазването на околната среда,

-поемане на 100% по-високи такси за премахване на дървета и храсти в здравния център, което обикновено прави нерентабилни инвестиции в строителството.

Методология на изследването обхваща:

-оценката на икономическото и социалното значение на данъка върху доходите от физически лица;

-оценка на въздействието от прякото данъчно облагане върху икономическия растеж;

-оригиналност и отличителен набор от решения в областта на личното подоходно облагане стандартизирано за страните от Европейския съюз;

-оценка на въздействието "тиха хармонизация", което е в резултат на конкуренцията на националните данъчни системи съобразно изискванията на Съвета на Европейските общности относно обединението на проектните решения за данъчното облагане на доходите на физическите лица.

Методите използвани в изследването са:

Сравнителен анализ;

Функционален анализ;

Метод за изследване на динамиката;

Статистически анализ.

Считам, че този изследователски труд съответства на изискванията за такъв вид научна разработка.

3. Характеристика на научните и научно-приложните приноси в дисертационния труд. Достоверност на материала

В научните приноси дисертантът ни е представил научните приложните приноси с които съм съгласен. В авторският му труд се потвърди хипотезата.

Най-важните заключения потвърждаващи тази хипотеза, са следните:

-на първия етап се изгражда организацията на дейността съобразно предложената стратегия;

-на втория етап се създава визия за развитие на здравно възстановителните курорти съобразно идеята на местните власти, подкрепени от местните жители;

-на третия етап се осъществява диагностика и се моделира и формулира предлаганата стратегия;

-на четвъртия етап се определят специфичните задачи;

-на пети етап се приемат стратегически документи (икономически и юридически).

Авторът предлага законодателни промени, при които да се въведе принципа на преходния период предшестващ всяка една промяна в правните регулации.

Предполагам, че всички приноси са достоверни, тъй като и резултатите в изследователският труд го доказват. Приносите се градят върху естеството и достоверността на материала. Те са насочени предимно към приложение на научните постижения в практиката. Съдържат оценка на авторското участие.

4. Оценка на научните резултати и приносите на дисертационния труд

Определено считам, че в дисертационният труд са получени резултати и приноси относно:

-Собствена разработка въз основа на резултатите от изследванията;

-Собствена разработка въз основа на осъществени от дисертанта изчисления;

-Прилагането на Цели в областта на туризма;

-Използване на Целите в областта на териториалното устройство, включително и определяне на качеството на публичните пространства, общинска инфраструктура и икономическото развитие;

Допускам, че теоретичните приноси са оригинална авторско разработка, а практическите приноси са изпълнени чрез посредничеството на

приложената методология и методи. Приносите му има възможност да бъдат използвани и от други автори.

5. Оценка на публикациите по дисертацията и авторството

Посочени са 16 публикации на дисертанта по темата на дисертационния труд, които са в съавторство. Преобладаващата част от тези публикации са публикувани в реномирани издания. По дисертационния труд са използвани 165 научни труда, подредени съгласно изискванията в Библиографията.

6. Литературна осведоменост и компетентност на докторанта

В предложените ни изследваните постановки докторанта използва самостоятелно придобити данни.

Разделите на дисертационния труд завършват с изводи, които отговарят на съдържанието на дадените постановки. Изводите са насочени към ефективността и ефикасността на здравно възстановителните курорти.

Убеден съм в творческото, добросъвестно и точно използване на литературните и електронни източници по поднесените ни проблеми. Установих, че автора е оценил и творчески е приложил част от идеите на други автори като ги е насочил към изследвания проблем и въз основа на тях е изградил собствен стил на поднасяне на материала.

7. Оценка за автореферата

Смятам, че са спазени изискванията за съответствие на автореферата на дисертационното изследване. Отразени са вярно и точно направените от автора изследвания. В общата характеристика е представена актуалността на изследвания проблем, обекта и предмета, целите и задачите. Дисертацията се състои от четири раздела, които обхващат 272 листа.

В автореферата съдържанието на дисертационния е подробно описано. Накрая на всяка глава са представени изводите направени от дисертанта.

Определено считам, че основните положения и научните приноси на дисертанта успешно ги е защитил в представеният ни дисертационен труд.

8. Критични бележки

Първата бележка е, че съществува известна диспропорция между представените в дисертацията по страници глави. Страниците е препоръчително да бъдат приблизително равни на брой в отделните глави.

В по-нататъшните си разработки да използва по-обширно базата данни, като ги сподели и с други изследователи;

В бъдещите си научни трудове да направи по-смели, авангардни изводи и практически препоръки за промени в законодателството отнасящо се до лицата с увреждания търсещи работа на свободния трудов пазар.

Определено смятам, че критичните бележки и препоръки не намаляват качеството на получените резултати и приноси.

9.Лични впечатления и други въпроси, по които рецензентът счита, че следва да вземе отношение

Не познавам дисертанта. Запознат съм само с Дисертационният му труд и Автореферата.

10.Заклучение

В заключение считам, че качествата на кандидата за „доктор на науките” Мирослав Ченковски PhD са неоспорими. Той ме убеди, че е придобил необходимите знания и опит самостоятелно да формулира, изследва, оценява и анализира научни и научно-приложни проблеми и да предлага обосновани решения. На основание конкретните хармонизирани понятия от Ръководството от Фраскати, задължителни в Европейският съюз, съгласно Регламент (ЕС) № 995/2012 на Европейската комисия, изискванията на чл. 6 ал. 3 от Закона за развитие на академичния състав в Република България и чл. 27 от Правилник за прилагане на Закона за развитие на академичния състав в Република България, представеният ми за рецензия дисертационен труд с автор Мирослав Ченковски PhD констатирам, че представлява задълбочено и самостоятелно научно изследване с научно-приложни резултати и предлагам да му се присъди научна степен “доктор на науките” по професионално направление 3.7 Администрация и управление в

икономиката, докторска програма „Организация и управление извън сферата на материалното производство“.

Дата

20.04.2017

РЕЦЕНЗЕНТ проф. д-р ик.н

Христо Иванов